Door: David Gast

David Gast MSc studeerde in 2004 af als natuurgeneeskundige aan de HVNA. Van 2004 tot en met 2012 had hij een praktijk voor fytotherapie. Daarnaast werkte hij als redacteur bij Supplement+ en als docent fytotherapie bij hogeschool Saxion Next. Momenteel werkt David aan een onderzoek naar de invloed van voeding op agressie.

Onderzoek 'Agressievermindering door voedingssupplementen'

Agressief gedrag door cliënten binnen de gehandicaptenzorg is een niet te onderschatten probleem. Uit onderzoek in opdracht van het FNV blijkt dat 47% van de geïnterviewde werknemers steeds meer te maken heeft met fysieke agressie tijdens het werk.[1] Dat heeft gevolgen voor het werkplezier en het arbeidsverzuim, maar ook direct op de kwaliteit van leven van de cliënten die bij agressie zijn betrokken.

Er is een aantal goede gedragsmatige interventies, maar het grootschalig off-label gebruik van antipsychotica als gedragsmedicatie in de gehandicaptenzorg staat momenteel ter discussie.[2] Aanvullende mogelijkheden om agressief gedrag te verminderen zouden welkom zijn in de gehandicaptenzorg. Vanuit het LUMC wordt nu een onderzoek opgezet naar agressievermindering door suppletie van vitaminen, mineralen en omega-3 vetzuren bij mensen met een verstandelijke beperking.

Vanaf de jaren negentig in de vorige eeuw wordt onderzoek gedaan om agressie te verminderen met behulp van voedingssupplementen. In tabel 1 is te lezen dat er bij verschillende doelgroepen een vermindering van tussen de 26 en 47% van het aantal orde verstorende overtredingen werd gemeten ten opzichte van de placebogroep. Het gaat daarbij vaak om agressie-incidenten.

In september 2015 kwam vanuit de Gemiva-SVG groep de vraag of de effectiviteit van deze interventie ook binnen de gehandicaptenzorg onderzocht zou kunnen worden. Er werd aansluiting gezocht bij de onderzoeksgroep 'Voeding en agressie *(PSYVA)*' van het LUMC. Bij het Zorginnovatiefonds werd een financiering gevonden en bij Bonusan BV de sponsoring van de supplementen en placebo's.

In februari 2017 zijn de voorbereidingen voor het onderzoek Agressievermindering door voedingssupplementen van start gegaan. Het betreft een pragmatische, placebogecontroleerde, dubbelblinde interventiestudie, naar het effect van suppletie van vitaminen, mineralen *(Bonusan Multi Vital Forte Actief)* en n-3 vetzuren *(Bonusan Omega-3 Forte)* op agressief gedrag bij jongeren en jongvolwassenen met een verstandelijke beperking. De belangrijkste voorwaarde om deel te kunnen nemen aan het onderzoek is dat de deelnemer een verstandelijke beperking heeft en met enige regelmaat agressief gedrag laat zien. De duur van de interventieperiode per cliënt is vier maanden, plus een inlooptijd van twee weken waarbij iedereen een placebo krijgt. De eindmaat is het verschil tussen de hoeveelheid agressie-incidenten in de placebo- en de supplementengroep. Daarnaast zal een vragenlijst voor de kwaliteit van leven worden afgenomen en een eetlijst worden ingevuld. Aanvullende biologische variabelen zijn de bepaling van de cortisol- en mineralenstatus via haaranalyse en het in kaart brengen van het microbioom via fecesanalyse. De monsters worden, evenals de vragenlijsten, bij baseline en eindpunt (af)genomen.

Het onderzoek wordt uitgerold vanuit de afdeling psychiatrie van het LUMC en de interventiefase is van januari 2018 tot juli 2019 gepland. Als blijkt dat voedingssupplementen ingezet kunnen worden om agressie te verminderen bij mensen met een verstandelijke beperking zal een implementatietraject volgen. Binnen die heterogene groep naar kenmerken zoeken van mensen die het meeste baat hebben bij de interventie met voedingssupplementen zal dan een volgende stap kunnen zijn.

Heeft u vragen over dit onderzoek, dan kunt u contact opnemen met David Gast via d.a.a.gast@lumc.nl

Tabel 1. *Overzicht van resultaten uit voorgaand onderzoek*

Onderzoek	Jaar	N	Duur	Leeftijd	Doelgroep	Afname agressie en/ of orde verstorend gedrag
Schoenthaler[3]	1997	62	3 mnd.	13-17 jaar	Jeugddelinquenten	28% (CI= 15-41%; p= .005)
Schoenthaler[4]	2000	80	4 mnd.	6-12 jaar	Schoolkinderen	47% (CI= 29-65%; p= .04)
Gesch[5]	2002	231	2-39 wk	18-23 jaar	Delinquenten	26% (CI= 8-44%; p= .03)
Zaalberg[6]	2010	221	1-3 mnd.	18-25 jaar	Delinquenten	40% (p= .02 eenzijdig)
Tammam[7]	2016	196	12 wk	13-16 jaar	Scholieren	d= .35 (F=5.56; p= .02)
Raine[8]	2016	290	3 mnd.	11-12 jaar	Scholieren	d= .33 (CI= .003-.661; p= .044)

Bronvermelding

De volledige bronvermelding van dit artikel vindt u op www.orthofyto.com bij het betreffende artikel.